

LECTURA
activa

**Quadern
per a l'alumnat**

Cyrano de Bergerac

Edmond Rostand / Jaume Policarpo

Il·lustracions de Francesc Santana



ET DONEM LA BENVINGUDA A LECTURA ACTIVA!

Aquest és el quadern de treball *Lectura activa* del llibre *Cyrano de Bergerac*, d'Edmond Rostand, adaptat per Jaume Policarpo. Les activitats que et plantejem a continuació tenen com a objectiu ajudar-te a recordar el contingut del llibre i treballar una sèrie de qüestions que s'hi relacionen però que, a més, et resultaran útils per a altres aspectes de la teva vida acadèmica i social. També pots fer les activitats digitals autocorrectives que trobaràs en la fitxa del llibre en el web www.animallibres.cat, juntament amb altres recursos.

La primera part del quadern planteja un treball sistemàtic i escrit, mentre que en la segona part trobaràs activitats per resoldre de manera individual i unes altres que hauràs de treballar en parella, en grup o amb la classe sencera; a més, hauràs de llegir en veu alta, modular la veu, improvisar parlaments, bastir arguments per fonamentar les teves opinions, inventar històries i fer uns treballs diversos, originals, engrescadors i divertits.

Acompanya'ns-hi!

LECTURA
activa

COMPRESIÓ LECTORA

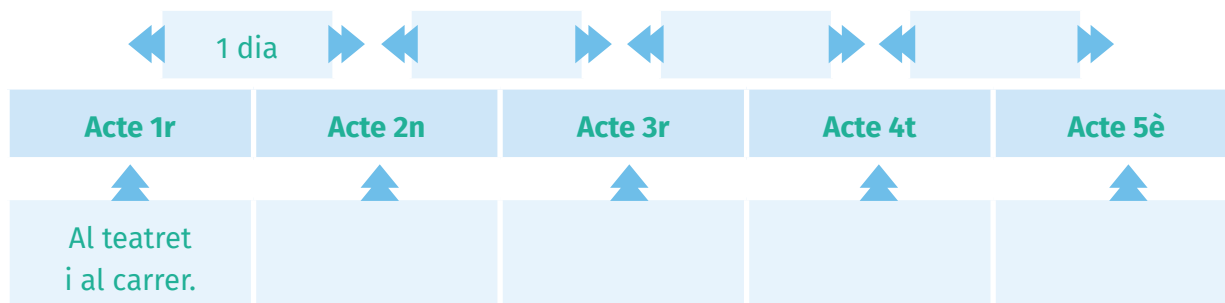
1. Tria la definició que més s'ajusta a l'obra que has llegit. Raona la teva resposta.

- a) És una obra poètica de gènere romàntic i d'aventures.
- b) És una novel·la d'amor en vers.
- c) És una obra de teatre de gènere romàntic i d'aventures escrita en vers.

.....

.....

2. Torna a llegir les acotacions de cada acte i pren nota d'on passa cadascun i quant de temps passa entre actes. Quines conclusions n'extreus?



3. Al principi de l'obra, quanta gent paga l'entrada? Com ho saps?

.....

.....



4. El primer acte serveix per presentar el personatge de Cyrano. Fes-ne una breu descripció tenint en compte aquests punts: aspecte físic, caràcter, ofici i costums. Fixa't en el dibuix.

.....

.....

.....

.....

.....



5. Quina relació tenien Rosaura i Cyrano d'infants? Què feien?

.....

.....

.....

6. Com reacciona Cyrano a la confessió de Rosaura?

.....

.....

.....

7. A l'obra hi ha moltes metàfores, relaciona aquestes amb el seu significat i relaciona-les amb el personatge a què es refereixen.

- | | | |
|---|----------------------------------|---------------|
| «Ets un àngel caigut del cel.» • | • Els teus cabells són rossos. • | • Rosaura. |
| «El sol dorm en l'or dels teus cabells.» • | • Gros i de cara ampla. • | • Montflorit. |
| «Aquella balena amb cara de lluna plena.» • | • Ets molt bo. • | • Cyrano. |

8. Per què creus que, a pesar d'estar-ne enamorat, Cyrano ajuda Cristià a conquerir Rosaura?

.....

.....

.....

9. Com se sent Cyrano quan Cristià i Rosaura es besen? Busca les paraules amb què es defineixen els seus sentiments.

.....

.....

.....

10. Rosaura rebutja l'amor del comte Deguixe i això provoca una situació inesperada per als protagonistes. Què fa Deguixe per venjar-se?

.....

.....

.....

11. A la guerra, Cyrano demana a Bertranet que toqui el flabiol i això posa nostàlgics els soldats. Al capità no li sembla bé. Llegeix aquest diàleg entre tots dos i explica què pensa cada un.

CAPITÀ. No sé què és pitjor, la fam o el plor.
CYRANO. Més noble que la panxa és el cor.
CAPITÀ. Soldats plorant a llàgrima viva.
CYRANO. El sentiment pur la sang aviva.



12. Explica què passa entre Cyrano, Rosaura i Cristià quan aquest s'adona que Cyrano ha estat enviant cartes a la seva estimada cada dia.

.....
.....

13. Per què creus que Cyrano no confessa el seu amor a la Rosaura després de la mort de Cristià?

.....
.....
.....

14. Com s'adona Rosaura que Cyrano l'estima?

.....
.....

15. L'última paraula que diu Cyrano abans de morir és «orgull». Torna a llegir el monòleg final i explica amb les teves paraules per què Cyrano diu aquesta paraula i no, per exemple, «amor».

M'ho arrenqueu tot tret d'una cosa
que m'emporto amb mi com una joia,
brillarà intensament allà dalt
girant com un far al mar del cel.
Me l'enduc immaculat, el vull
eternament viu als meus ulls...
Meu per sempre més.
El meu...
...orgull.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

LECTURA EN VEU ALTA

Abans de començar a llegir en veu alta...

- Subratlla les paraules menys conegudes per a tu i repeteix-les tantes vegades com ho necessitis.
- Fixa't bé en la puntuació.
- Assegura't que entens tot el text.

1. En parelles, llegiu en veu alta aquest fragment fixant-vos en les indicacions de les acotacions. Primer, un serà Cyrano i l'altre, Cristià. Després, canvieu els papers.

CYRANO.

Anava abstret, sol i a bon pas,
els núvols la lluna cobrien,
gotes com pèsols plovien,
no veia més enllà del meu...

CRISTIÀ. Nas.

(Pausa tensa.)

CYRANO.

...pensava en els cent contrincants
a sota el pont atrinxerats
armats fins a les dents i el...

CRISTIÀ. Nariu.

*(CYRANO s'engargussa encès d'ira.
Continua amb grans esforços.)*

CYRANO. La pluja em glaçava l'espina,
la nit fosca com la gola de llop,
em vaig beure l'espant tot d'un glop
i els vaig veure a tots...

CRISTIÀ. Arran de nas.

(CYRANO ja no pot més. Esclata en un crit.)

CYRANO. Deixeu-me sol amb ell! Tots fora!
(Els cadets surten) Bravo, valent! M'he
quedat mocat.

CRISTIÀ. Què?

CYRANO. I aquesta cara? No has fet cap pecat.
Soc el seu germà... Vinga, força'm.

CRISTIÀ.

A què?

CYRANO.

A dir-te el que sé.

CRISTIÀ.

De qui?

CYRANO.

Rosaura! La meva cosina.

CRISTIÀ. *(Canvia de sobte l'expressió.)*

Només el seu nom ja em fascina.

Parleu d'ella? Em vol? És aquí?

2. Ara llegeix el discurs sobre el seu nas de Cyrano del primer acte:



amb to sarcàstic



amb to de pena



amb to romàntic

- Quin to s'ajusta més a la intenció del fragment?

3. Feu una lectura dramatitzada de l'acte 5è amb tota la classe. Per sorteig, repartiu els papers principals (Cyrano, Rosaura, Cristià, Deguixe, el Capità i Ragueneau), la resta podeu fer de cadets. Seguiu aquests consells:

- Abans de llegir en veu alta, llegiu bé el paper que us toca dir.
- Assegureu-vos que enteneu bé l'escena i, sobretot, el vostre paper.
- Intenteu transmetre allò que vol dir el personatge amb el to més adequat.
- Recordeu que les acotacions us poden ajudar.

LECTURA DIALOGADA

- 1. Amb l'ajuda del professor o professora, acordeu una data per rellegir un fragment en concret del llibre. Cadascun, de manera individual, ha de subratllar aquelles oracions o estrofes que li cridin l'atenció, que trobi especialment difícils o que parlin de temes interessants per ser discutits entre tota la classe.**

Situats ja a l'aula:

- Seieu en rotllana per començar l'activitat.
- Trieu un company o companya perquè moderi la tertúlia.
- Per torns, aneu llegint els fragments que us hagin cridat l'atenció, i digueu per què.
- Després de cada lectura, establiu un diàleg i doneu les vostres opinions.

- 2. Cyrano viu turmentat perquè el seu nas és gran i es veu molt lleig.**

- Creieu que si hagués mostrat el seu amor per Rosaura, ella l'hauria estimat?
- Una història com la de Cyrano és possible actualment?
- Quines altres històries coneixeu en què l'aspecte físic del protagonista li impedeixi aconseguir l'amor? Acaben bé o malament?

- 3. Cyrano és pobre, perquè vol mantenir la seva llibertat i no estar al servei de cap protector.**

- Què és més important, la llibertat o el benestar econòmic?
- Creieu que cal dir sempre el que es pensa o és millor callar per agradar més als altres?

- 4. Rosaura pren la iniciativa per ajudar els soldats i anar a veure el seu enamorat Cristià.**

- Quin paper tenien les dones en la societat que reflecteix Cyrano?
- Rosaura s'ajusta el cent per cent al paper que té assignat com a dona?
- Quin paper tenen les altres dones de l'obra?
- Com seria una Rosaura del segle XXI?

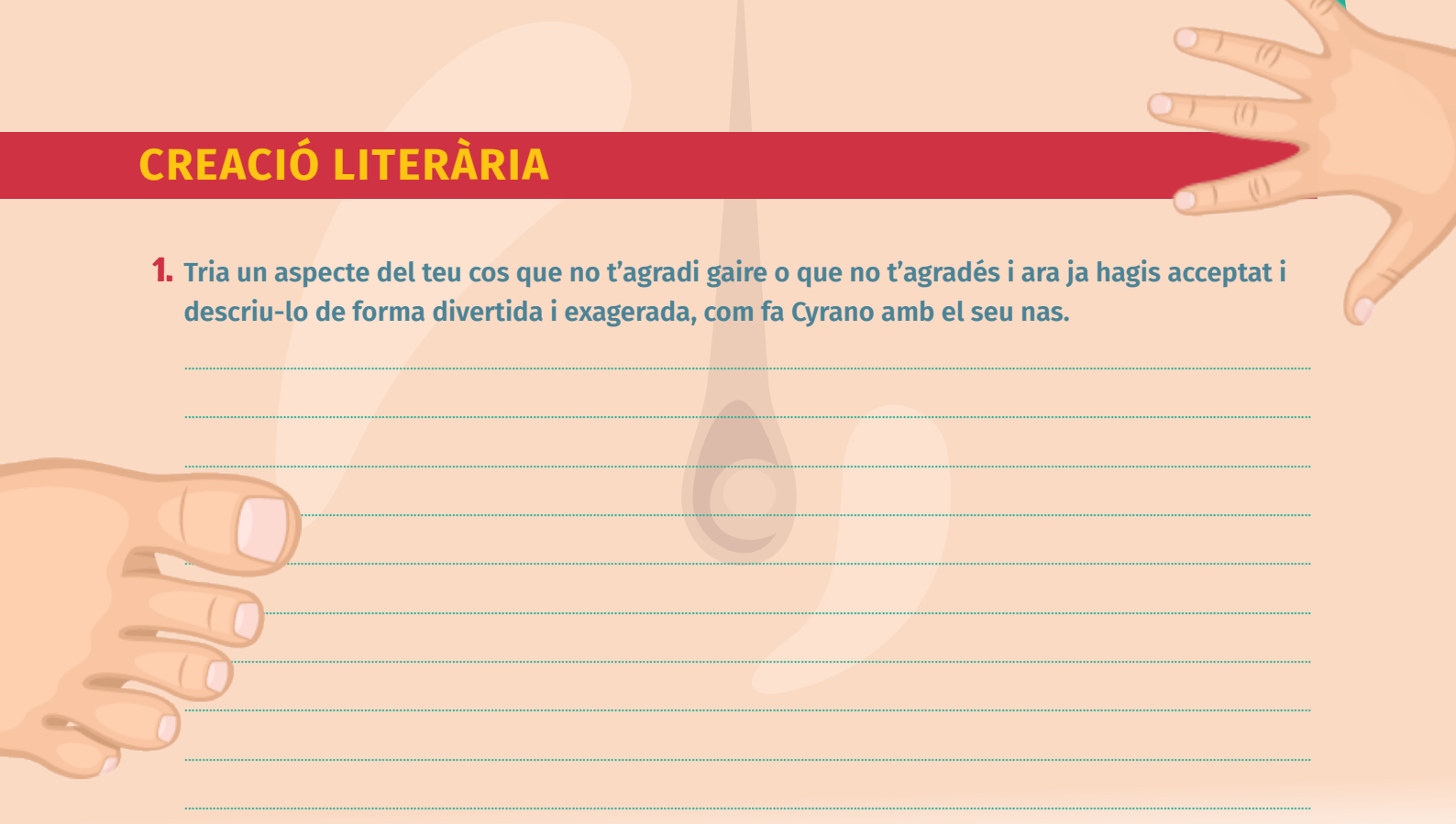


Recorda que...

- És important escoltar els altres participants.
- L'opinió de tots és igual de vàlida.
- Cal respectar el torn de paraula.
- S'han d'aportar arguments raonats a la discussió i, sempre, amb respecte.

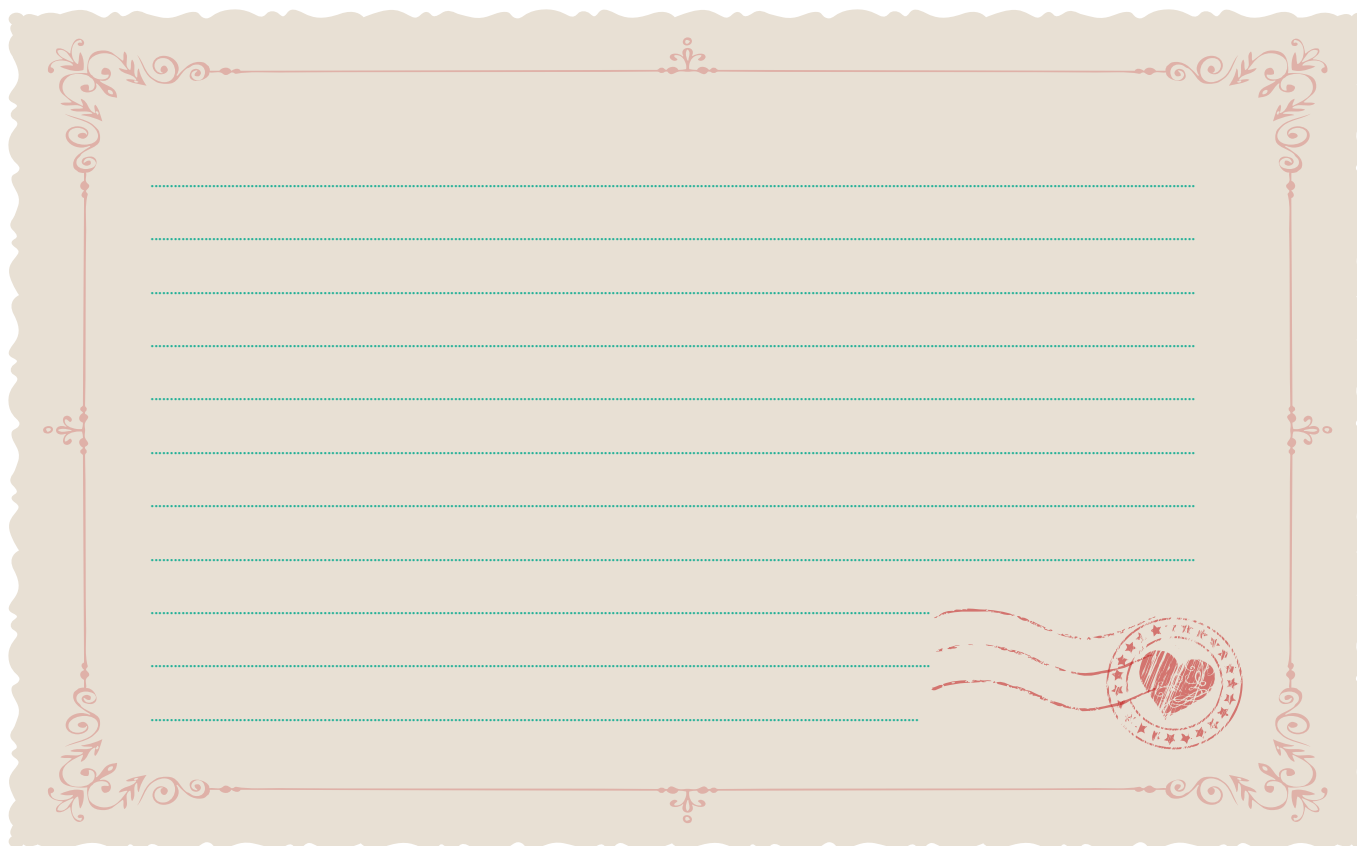
CREACIÓ LITERÀRIA

1. Tria un aspecte del teu cos que no t'agradi gaire o que no t'agradés i ara ja hagi acceptat i descriu-lo de forma divertida i exagerada, com fa Cyrano amb el seu nas.



A large, faint illustration of a hand and a foot is visible in the background of the page. The hand is at the top right, and the foot is at the bottom left. The page contains several horizontal dotted lines for writing.

2. Escriu una carta d'amor a algú que t'agradi. Pot ser a algun personatge de ficció o a una persona famosa.



A decorative template for a love letter. It features a light beige background with a scalloped edge and a red floral border. The template includes several horizontal dotted lines for writing. In the bottom right corner, there is a red circular stamp with a heart and the words "LOVE LETTER" around it.

3. Imagina la història de Cyrano al teu centre. En un full a banda, adapta l'escena en què Cyrano s'enfronta al Vescomte en prosa o en vers (pot ser en un vers modern, per exemple rapejant). Canvia tot el que calgui perquè sigui una escena actual, però sense que en canviï l'essència.

Quadern didàctic referit al llibre

Cyrano de Bergerac

(ISBN: 978-84-18592-44-7)

© Pau Sanchis Ferrer

© Animallibres, SL

www.animallibres.cat

Cyrano de Bergerac

Cyrano, poeta i mosqueter del rei, no s'atreveix a confessar l'amor que sent per la Rosaura. Està convençut que el rebutjarà perquè té el nas molt gros i desproporcionat. No obstant això, Cyrano decideix ajudar Cristià, un jove soldat molt bell però a qui li costa parlar, a conquerir el cor de la Rosaura i li dicta paraules d'amor encisadores que capturen l'ànima de la seva estimada.



Edmond Rostand

Dramaturg francès. Va estudiar dret a París, però mai va fer d'advocat, sinó que es va dedicar a la literatura. Les seves primeres obres de teatre i poesia no van tenir gaire èxit, però *Cyrano de Bergerac* el va consagrar i li va valdre la Legió d'Honor. Més endavant va escriure obres per a Sarah Bernhardt i el 1900, la seva obra *L'Aiglon* li valgué un seient a l'Acadèmia francesa.



Jaume Policarpo

És membre fundador de la companyia Bambalina Teatre, de la qual és director artístic des de 1990. Ha dirigit i guionitzat gales per a premis literaris, l'Associació Valenciana d'Empreses Teatrals, l'Associació d'Actors Valencians i el Festival de Cinema de Picassent.



Francesc Santana

És doctor en Arts Plàstiques. És il·lustrador, pintor i escultor. Ha il·lustrat més de 140 llibres entre obres de literatura infantil i juvenil, llibres de text i còmic. També col·labora amb revistes i diaris com *El Temps*, *Las Provincias*, etc.

